

ZÁPIS

ze zasedání Legislativní komise Akademického senátu Vysoké školy ekonomické v Praze

Datum: 15. 2. 2021
Místo: MS Teams
Přítomni: Bič (předseda), Krbová, Vondráček
Omluveni: ---
Program: 1. Návrh změny volebního řádu AS VŠE

Průběh:

1. Zahájení

1.1. Předseda komise ve 14:00 zahájil zasedání komise, přičemž konstatoval, že jsou přítomni všichni tři členové komise, a komise je tedy usnášeníschopná. K přijetí usnesení je třeba alespoň dvou hlasů.

2. Návrh změny volebního řádu AS VŠE

2.1. **Předseda** komise **zahájil** projednání výše uvedeného bodu, přičemž **předslal**, že:

- (a) dne 26. 10. 2020 AS VŠE schválil záměr umožnit volbu do AS VŠE v digitální podobě, a to za splnění podmínek: 1. zajištění tajnosti volby a nemožnosti spárovat hlasy s voliči, 2. zajištění nezpochybnitelnosti volby, 3. zajištění bezpečnosti systému a 4. zajištění externího bezpečnostního auditu celého systému,
- (b) dále na témže zasedání pověřil LK AS VŠE adekvátní úpravou volebního řádu AS VŠE do příštího řádného zasedání (tj. do 23. 11. 2020),
- (c) bezprostředně po přijetí těchto usnesení se AS VŠE v navazující diskusi shodl, že termín 23. 11. 2020 není pro splnění uloženého úkolu reálný, a to též s ohledem na prioritní potřebu zpracování novely JŘ AS VŠE, jejíž zpracování na tomtéž zasedání v tomtéž termínu uložil, což LK AS VŠE splnila a na zasedání AS VŠE dne 23. 11. 2020 byla změna JŘ AS VŠE schválena.

2.2. Předseda komise konstatoval, že byl zpracován návrh změny volebního řádu AS VŠE a udělil slovo **dr. Vondráčkovi**, jako zpracovateli návrhu změny volebního řádu AS VŠE, jenž **k obsahové stránce** uvedl, že:

- (a) návrh změny volebního řádu AS VŠE byl **zpracován v maximální míře tak, aby bylo naplněno usnesení AS VŠE**, přičemž koncept návrhu byl zaslán vedení VŠE, jednak dřívějšímu členu předsednictva AS VŠE a dřívějšímu členu LK AS VŠE prof. Markovi; konkrétně návrh **připomínkoval doc. Dvořák**, prorektor pro studijní a pedagogickou činnost, dále **Ing. Nidl**, ředitel CI, a **prof. Marek**; vzhledem ke kvalifikovanému charakteru připomínek tyto byly z podstatné části zapracovány či jinak věcně zohledněny;
- (b) pokud jde o samotný obsah, pak návrh změny volebního řádu AS VŠE je **koncepován na bázi elektronických voleb jako možné náhradní alternativy pro specifické situace** (inspirováno např. stanovami renomovaných obchodních korporací upravujícími konání valných hromad v obdobných specifických situacích), současně s předchozím souhlasem fakulty tak, **aby byla dodržena zásada autonomie fakult** (inspirováno

úpravou University Karlovy), s tím, že **po technické stránce je řešeno aplikací v InSIS** (vzhledem k aktuálnímu stavu na VŠE);

- (c) nadále trvá jeho negativní stanovisko k elektronickým volbám, přičemž s ohledem na tento svůj postoj AS VŠE **návrh změny volebního řádu AS VŠE nepředloží**, o čemž již dříve informoval předsedu AS VŠE.

2.3. **Komise** podrobně projednala obsah předloženého návrhu a podrobně diskutovala záměr a podstatu elektronických voleb do AS VŠE, jakož i shora uvedené výhrady a potenciální rizika na straně jedné a možná pozitiva a kladné efekty na straně druhé, jakož i jejich vzájemnou proporcionalitu, přičemž dospěla k principiální shodě nad negativním stanoviskem k elektronickým volbám zejména z níže uvedených prezentovaných důvodů:

- (a) **Návrh je v rozporu s podmínkami přijatými na zasedání AS VŠE dne 26. 10. 2020**, a to zejména s podmínkou tajnosti volby a nezpochybnitelnosti volby (pokud jde o splnění podmínky zajištění bezpečnosti systému a zajištění externího bezpečnostního auditu celého systému, existuje příslib, že tyto podmínky budou splněny, nicméně žádnou bližší ani aktuální informaci nemá zpracovatel k dispozici). Z věcného hlediska jde ve své podstatě o rezignaci na tajnost volby a jejich přezkoumatelnosti a zcela neodůvodněné spoléhání se na to, že určitá situace nenastane (případně se na ni „alespoň“ nepříjde), nikoliv o splnění fundamentálních požadavků na volby (nota bene celouniverzitní). V této souvislosti též nelze pominout, že fakticky (systémově) vůbec neexistuje možnost kontroly proběhlého hlasování, přičemž případná manipulace je jednak velmi obtížně zjištělná a jednak v podstatě pro běžného člena akademické obce neprokazatelná. Ve svých důsledcích je tak **zpracovaný návrh v rozporu jak s vnitřními předpisy VŠE (zejména statutem a volebním řádem), tak se zákonem o vysokých školách** (v tomto rozporu je z podstatné části ze své vlastní podstaty, která je ignorována) **a má tak značný potenciál destabilizace VŠE**.
- (b) **Bezpečnostní rizika nelze pominout zvláště na pozadí konkrétních zkušeností ze samotné VŠE** – viz případy hoaxů odesílaných z adres spadajících pod VŠE či opakovaně elektronicky hlášené bomby v prostorách školy, kdy se původce nepodařilo vypátrat. Ostatně volební aplikace neprošla praktickým testováním odpovídajícího charakteru (poprvé měla být použita při hlasování vědecké rady VŠE dne 2. 2. 2021, z čehož jsou neformální kritické ohlasy).
- (c) **Neexistuje právní překážka, která by bránila uskutečnění voleb standardním (neelektronickým) způsobem, resp. volby „standardním“ způsobem lze při dodržení všech předpisů i opatření konat**. Patrně není pochyb, že v současné situaci je realizace „standardních“ voleb komplikovanější a v každém případě pro všechny méně pohodlná, na druhou stranu v porovnání s vahou elementárních požadavků na volby (zejm. tajnost a nezpochybnitelnost) a jejich významem (volba rektora, vnitřní uspořádání univerzity apod.), jakož i souvisejícími riziky není zásadní snížení kvality tajnosti a nezpochybnitelnosti přinejmenším proporcionální. V této souvislosti lze též poukázat na skutečnost, že v „**covidové éře**“ **proběhly volby „standardním“ způsobem nejen v občanské rovině, ale i v akademické sféře** (např. volby do AS Veterinární a farmaceutické univerzity Brno).
- (d) **Je zcela nepravdivý argument, že elektronické volby jsou již na většině univerzit v ČR**. Dle zákona o vysokých školách existuje celkem 26 veřejných vysokých škol, přičemž při přípravě návrhu změny VR AS VŠE bylo zjištěno, že **pouze 10 z nich** má ve volebních řádech do univerzitních akademických senátů upravenu elektronickou volbu. Navíc **ani z těchto 10 veřejných vysokých škol nemají čistě elektronickou volbu všechny** (např. UK stojí koncepčně na tom, že elektronické volby jsou možné nikoliv bez

dalšího, ale pouze tehdy, pokud to připouštějí volební řády fakultních akademických senátů).

- (e) **Elektronický způsob voleb je v rozporu s významem a povahou hlasovacího aktu do nejvyššího zastupitelského orgánu univerzity.** Obdobný princip ostatně již dříve vedl AS VŠE k tomu, že např. vyloučil elektronickou volbu rektora, přičemž dlužno dodat, že elektronická volba rektora byla vyloučena též s argumentem bezpečnostních rizik. **Lze stěží akceptovat, že elektronická volba – realizovaná stejnou aplikací (sic!) – není bezpečná (a z hlediska významu není vhodná) pro volbu rektora, ale současně je bezpečná a z hlediska významu je vhodná pro volby do akademického senátu (volícího rektora).**

2.4. Předseda komise **dr. Bič** dále uvedl, že značná problematičnost elektronických voleb a související negativní stanovisko bylo na zasedání AS VŠE zmíněno hned na prvním zasedání, kdy se věc projednávala, přičemž od té doby nedošlo k žádné změně ani k žádným posunům v této věci – kromě opakovaně vzneseného požadavku na přípravu změny volebního řádu AS VŠE na zasedání dne 26. 10. 2020. **Dr. Vondráček** dále uvedl, že navzdory snaze o v daných podmínkách optimální řešení a současně po podrobnějším seznámení s danou problematikou v průběhu zpracovávání návrhu přetrvávají důvody pro negativní stanovisko k elektronickým volbám, resp. jsou ještě silnější. **Dr. Krbová** dále akcentovala hledisko bezpečnosti a přezkoumatelnosti elektronických voleb a dále poukázala na skutečnost, že pro realizaci elektronických voleb není zajištěn specializovaný software s příslušnými bezpečnostními standardy a aplikace v InSIS, která má být použita, není otestovaná. **Dr. Vondráček** dále připomněl, že navzdory příslibu některých senátorů prosazujících elektronický způsob voleb nebyl z jejich strany předložen žádný materiál, a to ačkoliv:

- (a) dne 24. 2. 2020 projednával AS VŠE záležitost elektronizace voleb do AS VŠE, kdy po proběhnuvší diskusi a vzhledem k negativním stanoviskům byl předkladatelem návrh vzat zpět s tím, že materiál bude precizován – k tomu však nikdy nedošlo;
- (b) dne 26. 10. 2020 projednával AS VŠE záležitost znovu, přičemž vzhledem k nízké podpoře záměru elektronizace voleb předkladatel avizoval potřebu vedení další a hlubší diskuse – ani k tomu však nikdy nedošlo.

2.5. Po proběhnuvší diskusi byl formulován návrh usnesení v níže uvedeném znění, přičemž vzhledem k tomu, že nebylo žádných protinávrhů, dal předseda komise o návrhu aklamací hlasovat, a to s výsledkem níže uvedeným:

návrh usnesení:

„Legislativní komise AS VŠE:

- 1. zpracovala v souladu s usnesením AS VŠE ze dne 26. 10. 2020 návrh změny volebního řádu AS VŠE, a to v míře, v jaké to bylo maximálně možné,**
- 2. na straně jedné si je vědoma specifické celospolečenské situace i možných souvisejících omezení a komplikací, na straně druhé vychází z toho, že neexistuje právní překážka pro konání voleb standardním způsobem,**
- 3. má na zřeteli některé výhody spojené s elektronickými volbami, současně však má na zřeteli fundamentální a nezpochybnitelné požadavky na akt voleb do akademického senátu jako je tajnost, nezpochybnitelnost, přezkoumatelnost a bezpečnost, přičemž má zejména za to, že návrh změny volebního řádu AS VŠE je v rozporu s podmínkami přijatými**

na zasedání AS VŠE dne 26. 10. 2020, jakož i v rozporu s vnitřními předpisy VŠE (zejména statutem a volebním řádem) a zákonem o vysokých školách a má tak značný potenciál destabilizace VŠE (kdy zvláště na pozadí konkrétních zkušeností ze samotné VŠE nelze bezpečnostní rizika pominout),

4. zejména z výše uvedených důvodů **nedoporučuje** návrh změny volebního řádu AS VŠE k přijetí, majíc přitom na zřeteli především:

- (a) zájem VŠE jako instituce a jejího postavení jako jednoho z nevyšších článků vzdělávací soustavy a vrcholného centra vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti s klíčovou úlohou ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti ve smyslu § 1 zákona o vysokých školách,
- (b) skutečnost, že elektronické volby nejsou běžným standardem v současném akademickém prostředí,
- (c) skutečnost, že elektronický způsob voleb je v rozporu s významem, povahou a bezpečnostními požadavky na hlasovací akt do nejvyššího zastupitelského orgánu univerzity, jakožto s principy, které již dříve vedly AS VŠE k tomu, že vyloučil elektronickou volbu rektora, kdy lze též stěží akceptovat paradox, že elektronická volba – realizovaná stejnou aplikací – není bezpečná a z hlediska významu není vhodná pro volbu rektora, ale současně je bezpečná a z hlediska významu je vhodná pro volby do akademického senátu (volícího rektora).“

pro-proti-zdržel se:
závěr:

3-0-0
Usnesení bylo přijato.

3. Závěr

- 3.1. Komise pověřuje předsedu, aby informoval předsednictvo AS VŠE o závěrech tohoto zasedání komise.
- 3.2. Vzhledem k tomu, že byl program zasedání komise vyčerpán, předseda komise zasedání ve 14:45 hodin ukončil.

Zapsal: dr. Vondráček
Schválili: dr. Bič, dr. Krbová